

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcov: 1. **M.**, 2. **Mgr. Z.**, obaja trvale bytom R., zastúpení JUDr. Zuzanou Komorovskou, advokátkou, so sídlom Kuzmányho č. 57, Košice, proti žalovaným: 1. **Katastrálny úrad v Prešove**, so sídlom Konštantínova č. 6, Prešov, 2. **SIM spol. s r.o.**, IČO: 31 686 222, so sídlom Poštová č. 1, Bardejov, zastúpený JUDr. Lenkou Molčanovou, advokátkou, so sídlom Hlavná č. 10, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 15.3.2010 č. Xo 11/2010/Ba, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S 52/2010-50 zo dňa 18. marca 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S 52/2010-50 zo dňa 18. marca 2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 OSP. Žaloba smerovala proti rozhodnutiu žalovaného č. Xo 11/2010/Ba z 15.3.2010, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie správy katastra č. X-63

z 29.1.2010 tak, že sa opravuje chybne vykonaný zápis vecného bremena zapísaného bez právneho titulu tak, že sa vykoná jeho výmaz.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že primárnou otázkou v katastrálnom konaní a následne v preskúmvacom konaní bolo zistiť, vecné bremeno v prospech žalobcov bolo zapísané v súlade s právnymi predpismi a to Občianskym zákonníkom, zákonom č. 22/1964 Zb. a následne Katastrálnym zákonom.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. V napadnutom rozhodnutí žalovaný uviedol konkrétne dôvody, ktorými bolo jednoznačne preukázané, že zápis vecného bremena pre žalobcov bol bez právneho dôvodu. Správa katastra nemá oprávnenie v katastrálnom konaní rozhodovať o vecných právach účastníkov. Rozhodnutie vo veci opravy chyby v katastrálnom konaní nenahrádza rozhodnutie súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam. V dôvodoch rozsudku krajský súd uviedol, že žalovaný rozhodol správne, keď rozhodol o vykonaní opravy chyby nezákonne zapísaného vecného bremena v prospech žalobcov a nakoľko neexistoval právny dôvod na zápis vecného bremena v prospech predchodcov žalobcov. Zápis vecného bremena na základe geometrického plánu bol, aj podľa názoru súdu, vykonaný v rozpore s vtedy platnou právnou úpravou a nie na základe zmluvy, ktorá by oprávňovala vykonávať právo vecného bremena. V administratívnom spise sa nenachádza verejná listina, podľa ktorej by bolo vecné bremeno zákonne zapísané v prospech žalobcov. K námietke žalobcov, že práve z hospodárskej zmluvy vyplýva zriadené vecné bremeno v prospech právneho predchodcu žalobcov súd skonštatoval, že z hospodárskej zmluvy vyplývajú jednotlivé práva a povinnosti súvisiace s prevodom správy majetku a nikde nie je zmienka o zriadení vecného bremena.

Námietku žalobcov, že žalovaný v 2. rade v čase uzavretia kúpnej zmluvy, ktorou mal nadobudnúť parcelu C KN X.X. právne neexistoval, vyhodnotil krajský súd ako irelevantnú, pre konanie podľa § 59 ods. 1 písm. a/ Katastrálneho zákona, pretože v katastri nehnuteľností je zapísaný ako vlastník a žalobcovia nepredložili rozhodnutie súdu, ktoré by vyslovilo neplatnosť kúpnej zmluvy. Rozhodnutia súdov v konaniach vedených pod sp.zn. 4C 109/2003 a 13Co 48/2008 nemajú vplyv na zákonnosť postupu žalovaného lebo nejde o res iudicata a správny orgán bol oprávnený o návrhu žalovaného v 2. rade na opravu chyby v katastri nehnuteľností rozhodnúť.

Proti uvedenému rozsudku podali žalobcovia včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) OSP.

Uviedli, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ako primárnu skúmal otázku, či vecné bremeno v prospech žalobcov bolo zapísané v súlade s právnymi predpismi a to zák. č. 40/1964 Zb. Občianskym zákonníkom v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ), zák. č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností (ďalej len zákon č. 22/1964 Zb.) a následne zákonom č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon). Podľa žalobcov Hospodárska zmluva bola uzavretá v súlade s ust. § 347 Hospodárskeho zákonníka. V tejto časti ani krajský súd nenamietal absenciu relevantnosti právneho úkonu. Ďalej sa krajský súd riadil ustanoveniami zákona č. 22/1964 Zb., ale z odôvodnenia nie je zrejmé, či právne posúdil pochybenia zápisu údajov o vecnom bremene s touto normou a ak áno v čom, resp. v tejto časti nevzhladol pochybenie. Len z rozhodnutia je možné vyvodiť, že zápis vecného bremena nebol vykonaný v súlade s touto právnou normou, kde však absentuje odôvodnenie. Žalobcovia tu poukázali na hodnovernosť údajov zapísaných v evidencii nehnuteľností.

Žalobcovia sa nestotožnili s normou použitou súdom v napadnutom rozhodnutí, keď tento vymieňoval postup podľa OZ, pretože išlo o prevod práva hospodárenia v zmysle vtedy platných právnych noriem, kde toto právo medzi štátnymi organizáciami si nevyžadovalo registráciu na štátnom notárstve a správne mal súd podriadiť tento vzťah pod vykonávajúci predpis k použitému zákonu. Keďže hospodárske zmluvy nepodliehali registrácii štátnym notárstvom, postup právnych predchodcov bol v súlade s vtedy účinnou právnou úpravou. Toto vecné bremeno bolo riadne zapísané aj v evidencii nehnuteľností. Právny predchodca žalovaného v 2. rade zmluvou preberal záväzky z vecného bremena v prospech vlastníka nehnuteľnosti. Aj žalovaný v 2. rade kúpil nehnuteľnosť, pričom v zmluve bola uvedená existencia vecného bremena.

Pokiaľ ide o vykonávanie práva z vecného bremena, zo spisu Okresného súdu v Bardejove 4C 109/2003 vyplýva, že právny predchodca žalobcov po celú dobu využíval toto vecné bremeno k prístupu k dotačnému zariadeniu banky a pri výkone tohto práva z vecného bremena nebol nikým rušený. Po odpredaji nehnuteľnosti boli tieto práva akceptované aj žalobcom a keď žalovaný v 2. rade požiadal o stavebné povolenie a stavebný

úrad v územnom rozhodnutí osadil stavbu tak, aby bolo zachované právo z vecného v prospech žalobcov, preto nie je možné vzhľadom na zápis existencie vecného bremena v operáte tomu určenom spochybnit' dobromyseľnosť vstupu do práv z vecného bremena, od r. 1991 do min. r. 2003 nie je možné pochybovať o nerušenom výkone práv z vecného bremena a teda nie je možné pochybovať o splnení podmienok pre vydržanie dobromyseľne nadobudnutých práv z vecného bremena žalobcami. Tvrdenie žalovaného v 1. rade, aby sa domáhali vydržania práv z vecného bremena súdnou cestou je neprípustným zásahom do ich dobromyseľne nadobudnutých práv. Chyba žalovaného, keď opomenul zapísať v rokoch 2002 a 2005 údaj o vecnom bremene, nemôže mať vplyv na už raz riadne zapísaný údaj. Žalobcovia ďalej poukázali na právny názor nadriadeného orgánu, ktorý v postupe o identickom vecnom bremene uviedol, že toto je potrebné zachovať a je potrebné prihliadať na dobromyseľne nadobudnuté práva žalobcov.

Žalobcovia ďalej poukazovali na nesprávny úradný postup, kedy žalovaný v 1. rade konal a rozhodoval o vecnom bremene na základe podnetu žalovaného v 2. rade. Išlo o neoprávnenú osobu a žalobcovia sa nestotožnili s názorom súdu, že táto skutočnosť je pre posúdenie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného v 1. rade irelevantná. Majú za to, že pokiaľ konanie o vecnom práve vzhľadli súdy na podnet neoprávnenej osoby ako neprípustné, táto vada pretrváva a existovala v čase rozhodovania žalovaného v 1. rade, ako aj v čase rozhodovania súdu, mal súd na túto skutočnosť prihliadnuť a žalobe vyhovieť.

Podľa názoru žalobcov krajský súd čiastočne podriadil vec pod správny právny predpis, ten ale nesprávne vyložil, čiastočne aplikoval nepríslušnú právnu normu, rozhodnutie neodôvodnil tak, aby bolo zrejmé na základe čoho dospel k záverom vedúcim ho k stotožneniu sa s tvrdeniami žalovaného v 1. rade. Porušenie procesných práv videli žalobcovia v tom, že rozhodol o postavení spoločnosti SIM spol. s r.o. ako o účastníkovi konania, ktorého záujmy môžu byť dotknuté, hoci takéto postavenie nemá a konal s ním, aj keď v minulosti súdy takéto procesné postavenie tejto spoločnosti nepriznali práve z dôvodu absencie vlastníckeho práva. Preto žiadali napadnuté rozhodnutie zmeniť a zrušiť rozhodnutie žalovaného v 1. rade a vrátiť mu vec na ďalšie konanie príp. zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný v 1. rade sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že vecné bremeno bolo zriadené nesprávne len na základe žiadosti o zápis geometrického plánu a keďže nikdy

nevzniklo, následne nemohlo prechádzať a zapisovalo sa iba do LV povinných subjektov. Nakoľko nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má, právne účinky neplatnosti vecného bremena sú účinkami ex tunc, teda od počiatku a daný stav nemožno konvalidovať cez dobromyseľných nadobúdateľov. Zápis predmetného vecného bremena bol vykonaný pred 31.12.1992 a preto, ak sa preukáže opak, príslušný katastrálny orgán je povinný vykonať opravu nesprávneho, nezákonného stavu v zmysle § 78 ods. 1 katastrálneho zákona. Vecné bremeno nebolo zriadené žiadnou verejnou listinou, žiadnym právnym úkonom, žiadnou zmluvou a jediná zmienka o ňom je vyznačenie v geometrickom pláne. K námietke žalobcov, že parcelu C KN č. X.X. užívali dobromyseľne aj s vecným bremenom od roku 1991 do roku 2003 a teda, že vecné bremeno mali údajne vydržať, uviedol, že parcela C KN č. X. bola zapísaná na LV bez tiarch. Samotné konštatovanie v zmluve, ktorou nadobudli žalobcovu predmetnú parcelu, že s prevodom nehnuteľností prechádza aj vecné bremeno, je nedostatočné, keďže dovtedy nebolo žiadne vecné bremeno na LV zapísané. Neboli tu splnené podmienky potrebné na zápis vecného bremena na nadobúdateľa. Správny orgán na úseku katastra nie je oprávnený rozhodovať o splnení podmienok vydržania. Ak majú žalobcovia dojem, že im právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí, môžu podať na súd návrh na určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, alebo požiadať notára o vyhotovenie notárskej zápisnice o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

Odvolať sa na súdne konanie vedené na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4C 109/2003 považoval žalovaný v 1. rade za zavádzajúce, pretože predmetnými rozsudkami nedošlo k určaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. V tomto prípade bola žaloba o určenie neplatnosti vecného bremena zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, teda preukázania naliehavého právneho záujmu, vzhľadom na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Spoločnosť SIM spol. s r.o. je zapísaná na LV ako vlastníčka, a preto vystupuje ako účastník správneho konania. Správa katastra nemôže už raz povolený vklad meniť a zrušiť. Mala tu byť podaná žaloba na súd o neplatnosť právneho úkonu, kúpnej zmluvy, ktorou nadobudla parcelu C KN č. X.X. do vlastníctva.

Správa katastra je v zmysle § 78 ods. 1 katastrálneho zákona povinná vykonať opravu chybných údajov v KN, ak chyba bola spôsobená v EN do 31.12.1992.

Žalovaný v 1. rade na záver uviedol, že vecné bremeno bolo zriadené nesprávne, bez právneho titulu, len na základe žiadosti o zápis GP č. 241-247-20/91. Následné

prehlásenia v zmluvách o tom, že k prevádzaným pozemkom je zriadené vecné bremeno nemajú svoje právne opodstatnenie a sú právne neúčinné. Navyše žalobcovia v odvolaní nesprávne uviedli žalovaných, neuviedli konkrétne ustanovenia právnych predpisov, ktoré boli v správnom konaní porušené, zmätočne uviedli písm. b), d) a f) § 205 OSP, keďže pod tieto odvolacie dôvody neuviedli konkrétne skutočnosti, ktoré boli porušené krajským súdom a len všeobecné konštatovanie neobstojí.

Žalovaný v 1. rade považoval napadnutý rozsudok za vecne správny a dostatočne odôvodnený. Preto navrhoval napadnutý rozsudok potvrdiť.

K odvolaniu žalobcov sa vyjadril aj žalovaný v 2. rade. Napadnutý rozsudok je podľa neho vecne a právne správny. Námietky žalobcov považoval za nedôvodné, pretože súd prvého stupňa sa riadne vypořiadal so všetkými otázkami podstatnými pre vydanie meritórneho rozhodnutia v danej veci.

Uviedol, že sa nestotožňuje s názorom žalobcov, že súd prvého stupňa aplikoval na predmet konania nesprávny právny predpis, keď aplikoval na predmet sporu ustanovenia OZ, a nie ustanovenia Hospodárskeho zákonníka. Do konania nebola predložená žiadna zmluva, s ktorou by zákon spájal možnosť vzniku vecného bremena v tomto prípade. Hospodárska zmluva č. 24/91 IB Ke 3/91 nemá žiadne ustanovenie o zriadení vecného bremena a nebola zaregistrovaná štátnym notárstvom v zmysle ustanovenia § 135c ods. 1 OZ. Geometrický plán nie je možné považovať za právny úkon, s ktorým by právne predpisy spájali vznik, zmenu resp. zánik práv a povinností spojených so zriadením vecného bremena. Z tohto vyplýva, že vecné bremeno nikdy nevzniklo a preto ani nemohlo platne a účinne prechádzať na ďalšie tretie osoby. K námietke žalobcov, kedy vytýkali súdu prvého stupňa povolenie vstupu žalovaného v 2. rade do konania uviedol, že do konania bol pribratý rozhodnutím súdu keďže bol účastníkom správneho konania. Na základe uvedených skutočností preto navrhoval, aby súd druhého stupňa potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho

pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 17. apríla 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. Žaloba smerovala proti rozhodnutiu žalovaného v 1. rade z 15.3.2010 č. Xo 11/2010/Ba, ktorým zmenil rozhodnutie správy katastra č. X-63/2009 z 29.1.2010 a podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona rozhodol, že sa opravuje chybné vykonaný zápis vecného bremena „práva prejazdu pre vlastníka parcely č. X. cez dom na parcelu č. X. v šírke podjazdu a dvor na parcele č. X. v šírke 3 m“, zapísaného bez právneho titulu tak, že sa vykoná jeho výmaz z listu vlastníctva povinného č. X. vzťahujúceho sa k parcele C KN č. X.X. a z LV oprávneného č. X. vzťahujúceho sa k parcele C KN č. X.X., katastrálne územie B..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal, či odvolacie námietky žalobcov sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Z administratívneho spisu vyplýva, že spoločnosť SIM spol. s r.o., teda žalovaný v 2. rade podal na Katastrálny úrad Prešov dňa 10.11.2008 návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte, a to výmaz neoprávnene zapísaného vecného bremena na LV č. X. v k. ú. B.. Následne Správa katastra v Bardejove vydala rozhodnutie, ktorým prerušila konanie vo veci návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte, pretože o tejto otázke už právoplatne rozhodol Krajský súd Prešov.

Dňa 21.5.2009 vydala Správa katastra v B. pod č. X-63/2009 rozhodnutie, ktorým vyslovila, že opravuje chybne vykonaný zápis vecného bremena, ktoré bolo zapísané bez právneho podkladu tak, že vykoná výmaz predmetného vecného bremena. Následne žalovaný v 1. rade vydal dňa 5.11.2009 pod č. Xo 29/2009/Ba rozhodnutie, ktorým zrušil toto rozhodnutie a vec jej vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Dňa 29.1.2010 vydala Správa katastra v B. pod č. X-63/2009 rozhodnutie, ktorým návrh na vykonanie opravy odmietla a vyslovila, že opravu nevykoná. Následne žalovaný v 1. rade vydal dňa 15.3.2010 pod č. Xo 11/2010/Ba rozhodnutie, ktorým rozhodnutie správy katastra zmenil tak, že sa opravuje chybne vykonaný zápis vecného bremena a vykoná sa jeho výmaz.

Žalovaný v 1. rade svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že je zřejmé, že vecné bremeno bolo zriadené nesprávne, bez právneho titulu, len na základe žiadosti o zápis GP č. 241-247-20/91 (PVZ č. 372/91) a následné prehlásenia v zmluvách (V-351/1994, V-365-1994, V-297/2003) o tom, že k prevádzaným pozemkom je zriadené vecné bremeno, nemajú svoje právne opodstatnenie, sú právne neúčinné. Vecné bremeno sa teda nemohlo prevádzať, vzhľadom na to, že nevzniklo. Preto bolo potrebné dať do súladu skutočný stav so stavom právnym a vykonať výmaz vecného bremena z predmetných LV i v spojení s § 78 ods. 1 katastrálneho zákona.

Odvolačiaci súd z administratívneho spisu ďalej zistil, že právo vecného bremena v znení „Zriaďuje sa právo prejazdu pre vlastníka parcely EN X. cez dom na parc. X. v šírke podjazdu a dvor na parcele č. X. v šírke 3 m“ bolo v prvýkrát zapísané Strediskom geodézie B. pod PVZ č. 372/91, na základe žiadosti Nemocnice s poliklinikou B. z 18.9.1991 o zápis GO plánu číslo 241-247-20/91 z 29.7.1991.

Kúpnu zmluvou z 25.10.1993 uzavretou medzi NsP v B. a A. došlo k predaju parcely č. X. EN, pričom v zmluve sa nachádzalo aj prehlásenie, že k predávanému pozemku je zriadené vecné bremeno a ide o právo prejazdu pre vlastníka parcely č. X. EN cez dom na parcele č. X. v šírke podjazdu a dvor na parcele č. X. v šírke 3 m.

Kúpnu zmluvou z 10.12.1993 uzavretou medzi A. a spoločnosťou SIM spol. s r.o. došlo k predaju parcely C KN č. X.X., pričom táto parcela vznikla rozdelením parcely EN č.

X. podľa GP č. 242-341-236-93 na parcely C KN č. X.X. a X./2. Aj táto zmluva obsahovala prehlásenie, že k pozemku je zriadené vecné bremeno a že ide o právo prejazdu pre vlastníka parcely č. EN X. cez dom na parcele č. X.X. EN v šírke prejazdu na dvor na parcelu č. X. EN v šírke 3 m.

Kúpnu zmluvou z 24.2.2000 uzavretou medzi A. a M. ako predávajúcimi a A. a Ing. M. ako kupujúcimi došlo k predaju parcely C KN č. X./2, pričom v nej bolo uvedené, že na predaji nehnuteľnosti neviaznu žiadne iné právne skutočnosti, ktoré by obmedzovali voľné nakladanie s touto nehnuteľnosťou.

Investičná banka, š.p.ú. Praha, pobočka Košice (teraz OTP Banka Slovensko a.s.) nadobudla vlastnícke právo k parcelám č. X. a X. Hospodárskou zmluvou z 28.8.1991, ktorú uzavrela s NsP v B.. Predmetom tejto zmluvy bol iba prevod vlastníckeho práva k parcelám EN.

Na základe žiadosti Investičnej a rozvojovej banky a.s. bola parcela E KN č. X. rozdelená na parcely C KN č. X./1 a X.X.

Kúpnu zmluvou z 23.1.2003 uzavretou medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. ako predávajúcim a M. a Mgr. Z. ako kupujúcimi došlo k predaju parc. X.X.. V zmluve bolo uvedené, že s prevodom nehnuteľnosti zároveň prechádza aj vecné bremeno zriadené v prospech predávajúceho a to právo prejazdu cez dom na parc. č. X.X. v šírke prejazdu cez dvor pozemku č. X. v šírke 3 m.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená

rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra.

Podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosť sa údaje katastra týkajú, môže kedykoľvek požiadať o odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Správa katastra je povinná vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb.

Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a) a § 78 ods. 1.

Podľa § 59 ods. 5 katastrálneho zákona na opravu chýb v katastrálnom operáte sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak sa oprava týka údajov uvedených v liste vlastníctva; to neplatí, ak ide o opravu výmery pozemku evidovaného v mape určeného operátu.

Podľa § 78 ods. 1 zápisy práv k nehnuteľnostiam v evidencii nehnuteľností vykonané do 31. decembra 1992 preukazujú pravdivosť skutočností v nich uvedených, ak sa nepreukáže opak. Ak sa preukáže opak, správa katastra opraví zápis.

Podľa § 151n ods. 1 OZ vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 151o ods. 1 OZ vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 151o ods. 2 OZ zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám.

Najvyšší súd už vo svojej doterajšej judikatúre vyzdvihol nutnosť pripustenia súdneho prieskumu v prípade konania o oprave chýb v katastrálnom operáte. Napríklad v rozsudku 1Sžr 64/2011 z 14.02.2012 vyslovil, že *„Prenos údajov z návrhu a vkladu schopnej listiny do údajov katastra, a to najmä údajov o právach k nehnuteľnostiam tým spôsobom, aby sa stali hodnovernými údajmi katastra, po vydaní pozitívneho vkladového rozhodnutia, je nutné chápať ako postup správneho orgánu, ktorý v zmysle § 244 a nasl. O.s.p. spadá pod prieskumnú právomoc správneho súdnictva.“*

Ďalej sa Najvyšší súd zaoberal významom konania o oprave chýb v katastrálnom operáte. Napríklad v rozsudku 1Sžr 76/2011 zo 06.03.2012 deklaroval nasledujúce právne názory:

„Konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte (písm. a/ a § 22 ods. 1) je osobitným opravným prostriedkom zameraným v zmysle imperatívu § 18 ods. 2 písm. c) cit. zákona na výkon riadnej správy evidenčných údajov a informácií vrátane obnovenia hodnovernosti (§ 70 zák. č. 162/1995 Z.z.) a tým aj záväznosti údajov katastra po zistení, že to, čo správa katastra zapísala, nezodpovedá tomu, čo nepochybné zmluvná strana chcela svojou vôľou prejavíť.“

Obnovenie hodnovernosti sa dosahuje na základe zásady súčinnosti s dotknutými subjektmi odstránením rozporov medzi preverenými údajmi a informáciami z návrhu vrátane zmluvy a dotknutými údajmi katastrálneho operátu, a to aj prostredníctvom využitia výkladových pravidiel občianskeho alebo obchodného práva.“

Svoje hore uvedené názory týkajúce sa konania o oprave chýb v katastrálnom operáte Najvyšší súd zatiaľ zavŕšil prostredníctvom rozsudku 1Sžr 72/2011 zo 14.02.2012, v ktorom konštatoval:

„Pokiaľ v predchádzajúcom procese štát pochybí pri aplikácii zásady legality, bezodkladne prostriedkami nápravy (napríklad konaním o oprave chýba v katastrálnom operáte) musí odstrániť nezákonnosť navrátením veci do pôvodného právneho stavu (restitutio in integrum); pričom ani právoplatný výsledok v procese obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním ani právoplatné schválenie registra obnovy evidencie pozemkov netvorí v zmysle § 70 zák. č. 165/1995 Z.z. v spojení s čl. 2 ods. 1 veta tretia ústavy prekážku.“

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne zamietol žalobu žalobcov. Vždy, keď správa katastra formou konania o odstránení chýb v katastrálnom operáte rozhoduje o nároku na prinavrátene vlastníckeho práva alebo vecného práva k cudzej veci, ktorý na inú osobu prešiel bez právneho dôvodu, tzn. riešia problém, ktorý zvyšná spoločnosť chápe ako krivdu, musí okrem iného aj prihliadnuť na právne dôsledky vyplývajúce z princípu, že z bezprávia (krivdy) právo nevzniká „ex iniuria ius non oritur“. Preto v žiadnom prípade nemôže ani dlhá doba existencie stavu (v prejednávanvej veci od roku 1993) existujúceho v rozpore s požiadavkami zákona (zásada legality) vytvoriť u orgánu správy katastra domnienku, že už ide o nemenný právny stav.

Preskúmané rozhodnutie žalovaného v 1. rade bolo podľa názoru odvolacieho súdu vydané v súlade so zákonom, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, má požadované formálne i obsahové náležitosti a je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného v 1. rade, ako aj súdu prvého stupňa, že predmetné vecné bremeno bolo do katastra nehnuteľností zapísané bez právneho titulu a od jeho zapísania bolo neúčinné, preto nemohlo ani neskôr prechádzať na ďalších vlastníkov pozemkov. Vzhľadom na to je potrebné, aby bol vykonaný výmaz nesprávne zapísaného vecného bremena v súlade s katastrálnym zákonom.

Námietky žalobcov uplatnené v odvolaní neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý sa v dôvodoch svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov uplatnenými v opravnom prostriedku.

K ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady a pre ich správnosť na ne v podrobnostiach odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP.

POUČENIE : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. apríla 2012

**JUDr. Ing. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová